

Ens proposem aquest mes d'abordar el tema de les virtuts cristianes en clau franciscana. Ho farem a la llum de l'admonició 27 de sant Francesc i ho exemplificarem amb un text de les *Floretes*. Acompanyem aquests dos textos, d'aquest full complementari, en què fem síntesi d'unes reflexions de fra Kajetan Esser, OFM, reconegut franciscanista alemany, que poden ajudar-nos a pouar el sentit de cada frase. Fixem-nos que sant Francesc ajunta virtuts per parelles i hi associa els vicis que aquestes foragiten. Aquests emparellaments ja poden servir-nos d'entrada per fer unes primeres reflexions, perquè contenen molta saviesa, és a dir, experiència de vida a la llum de Déu. I alhora proposem que siguin el marc de la lectura de les *Floretes*, per tal que donin peu a concretar després en les nostres vides.

L'admonició 27, *La virtut que foragita els vicis*, és un càntic de lloança que resulta peculiarment valuosa.*

És una fórmula didàctica, eficaç i concisa, molt intel·ligible, que permet memoritzar les idees bàsiques de la vida cristiana per guiar-nos espiritualment entre les virtuts essencials, interpretar les relacions entre elles i amb els vicis que ens hi poden allunyar.

“On hi ha caritat i saviesa, allà no hi ha por ni ignorància”

Per tant, quan en l'ésser humà existeixen al mateix temps aquest amor, aquesta caritat i aquesta saviesa, a la persona no li queda ja espai possible per al temor ni l'angoixa davant Déu, i, al mateix temps, està lliure d'aquella ignorància que és l'arrel de tota indiferència cap a Déu.

On hi ha caritat i saviesa, l'ésser humà es manté atent a donar sempre i en tot la resposta d'amor que la seva saviesa l'indica: hem d'estimar de cor i de veritat l'amor d'Aquell que tant ens ha estimat.

“On hi ha paciència i humilitat, allà no hi ha ira ni torbació”

Ambdues virtuts són, sens dubte, dos elements importants de la vida franciscana, pel que fa a la vida de germans menors.

Quan una persona no té paciència ni humilitat, incorre en la ira. I quan cau en la ira, s'ensorra, cau ell mateix. Quan, per no tenir paciència ni humilitat, s'incorre en

El poder de les virtuts

la torbació i en la irritació, un deixa de ser el seu propi amo i passa a estar sota el domini del seu propi “jo”. I mentre sigui el propi “jo” el qui mani, encara no ha arribat el Regne de Déu, ja que “El Regne de Déu és enmig vostre” (Lc 17,21)

“On hi ha pobresa amb alegria, allà no hi ha cobdícia ni avarícia”

En si mateixa i per si sola, la pobresa no és cap garantia que la persona estigui lliure de cobdícia i d'avarícia. Qui la sent com si fos una càrrega, està cobejant, ambiciosa posseir. En semblant pobre tot segueix girant entorn el seu propi i estimat “jo”. ¿I com podrà el Regne de Déu fer-se present en el pobre, si el

seu cor segueix pendent de coses materials, de les seves pretensions i els seus propis drets?

Per això, la pobresa ha d'anar acompanyada de l'alegria. La persona en la vida de la qual es donin simultàniament la pobresa i l'alegria, estarà joiosament disposada a qualsevol renúncia, acceptarà joiosament que facin cas omís d'ella o que la tractin amb menys miraments que als altres.

En efecte, el sentit més profund de la pobresa cristiana radica en què l'home ho esperi tot només de Déu i no desitgi tenir res més que no sigui un do que el Senyor li ofereix a través dels altres. (CtaM 6).

“On hi ha assossec i meditació, allà no hi ha neguit ni vagància”

La preocupació, el neguit i la vagància que amenacen l'assossec i la meditació** indispensables per a la vida interior i feliç a la que estem convidats per Déu ens assetgen i separen avui dia de la connexió cristiana autèntica, de forma paradoxal, a través, especialment, d'un mal ús de les tecnologies comunicatives. La vel·leïtat, la xerrameca i la xafarderia que se'ns brinden enguany i arreu dificulten potser més que abans l'assolir les condicions necessàries per una autèntica intimitat amb el Crist. L'assossec que ens cal en tota actuació cristiana brolla de l'oració constant. El diàleg assossegat que barra la porta d'entrada als enemics que ens assetgen es va fonamentant en l'actitud de contemplació i reverència constants que permeten que Déu els hi barri en nosaltres el pas i l'ocasió. Quan constantment rebem inputs que ens capgiren de la contemplació serena i ens menen cap a l'agitació o l'activisme, es fa complex

suportar el silenci que duu a la meditació. I àdhuc amb l'activitat apostòlica i l'acció caritativa podem conrear una pietat horitzontal que, en el servei de l'home a l'home, oblidem practicar la pietat vertical que uneix Déu i l'home perdent així la nostra fecunditat interior i l'Esperit del Senyor.

“On hi ha temor del Senyor a custodiar el seu atri, allà l'enemic no pot tenir lloc per entrar-hi”

El 5è apòstema insisteix en no perdre de vista Déu a través de l'oració i en quina ha de ser l'actitud radical: sentir “temor de Déu”. El sentit de l'expressió “temor del

Senyor” a la Bíblia es refereix a una actitud de reverència i de reconeixement incondicionals a la autèntica autoritat amorosa. Això implica, en coherència a aquest sentit de pertinença integral a Déu, que ens comprometem a “custodiar el seu atri” amb pobresa i obediència: no ens atribuïm res i volem preservar-nos de cap abús i utilitzar el Regne i els seus dons escoltant i seguint la seva voluntat. I tot, com a individus i com a Església.

“On hi ha misericòrdia i discerniment, allà no hi ha superfluïtat ni enduriment”

El do del discerniment veritable forma part de l'amor autèntic que és la caritat i amor misericordiós del Pare. Per copsar l'amor de Déu cal veure si som cordials, especialment amb “el míser”, amb les seves faltes i culpes. Si estimem amb cordialitat autèntica a qui creiem que peca o ens fa mal, o sigui, si estem disposats a perdonar i deixar de banda l'aferrar-nos als “nostres drets”, pretesament conculcats, eludirem l'enduriment de cor que és el que impedeix la Caritat.

Per arribar a perdonar, a obrar misericordiosament, Francesc ens exhorta al discerniment, a la discreció, a la indulgència o moderació, a atendre totes les circumstàncies dels germans, tenint una mirada més semblant a la de Déu i no pas des del punt de vista propi que tendeix al caprici, la tossuderia o l'egoisme.

---

* Altres textos de S. Francesc que són d'aquest caràcter: Càntic del germà Sol, Salutació a la Benaurada Verge Maria, La Salutació a les Virtuts o el Cap 21 de la Regla no butllada.

**Posar l'atenció plena en quelcom.

FLORETA 26

De com sant Francesc va convertir tres lladres malfactors que després es feren framenors.

Una vegada sant Francesc anà a San Sepolcro, travessant una terra deserta, i quan passava per un poblet que s'anomena Monte Casale comparegué un jove noble i delicat que li va dir:

—Pare, de bona gana m'agradaria ser un dels vostres frares. Sant Francesc li va respondre:

—Fill meu, tu ets jove, delicat i noble; potser no podries aguantar la nostra pobresa i austeritat.

Ell li féu:

—Pare, no sou vosaltres homes com jo? Doncs, així com vosaltres les suporteu, també podré suportar-les jo amb la gràcia de Déu.

Molt va plaure a sant Francesc aquesta resposta. Així doncs, el va beneir, el va rebre tot seguit a l'orde, i li posà per nom Àngel. I aquell jove es comportà amb tanta gentilesa i afabilitat, que poc temps després sant Francesc el féu guardià del convent de Monte Casale.

En aquell temps rondaven per la contrada tres lladres molt famosos, que feien molt mal al país. Una dia vingueren al convent dels frares i pregaren al guardià, l'esmentat fra Àngel, que els donés alguna cosa per menjar. El guardià els va respondre amb aspror d'aquesta manera:

—Vosaltres, lladres cruels i assassins, no teniu vergonya de robar el fruit del treball dels altres, i fins i tot, presumptuosos i descarats com sou, voleu devorar les almoines enviades als servents de Déu, vosaltres que no sou mereixedors que la terra us aganti, perquè no teniu cap respecte, ni als homes, ni al Déu que us ha creat. Aneu, doncs, a les vostres, i no comparegueu més per aquí.

Trasbalsats i enutjats per aquestes paraules, els lladres se n'anaren.

I heus aquí que sant Francesc tornava de fora amb el sarró del pa i un flascó de vi que havien captat amb el seu company, quan el guardià li va referir com havia acomiadat aquells lladres. Sant Francesc el va renyar severament, dient-li:

—Has obrat amb crueltat. Els pecadors es recondueixen més aviat a Déu amb la dolcesa que no pas amb aspres repreensions. Per això el nostre mestre, Jesucrist, l'Evangeli del qual hem promès observar, diu que el metge és per als malalts i no per als qui estan bons, i que no vingué a cridar els justos sinó els pecadors perquè es convertissin, que per això sovint menjava amb ells. Per tant, ja que tu has obrat contra la caritat i contra el sant Evangeli de Crist, et mando que per santa obediència immediatament prenguis aquest sarró de pa i aquest flascó de vi que hem captat i corris darrere d'ells, que els busquis per muntanyes i valls fins que els trobis, i que de part meva els ofereixis tot aquest pa i aquest vi. En acabat, agenolla't davant d'ells i demana'ls perdó humilment de la teva culpa i crueltat. Després, prega'ls de part meva que no facin més mal, sinó que temin Déu i no l'ofenguin més. Si ho fan, jo prometo que els proveiré per llurs necessitats i els donaré tots els dies menjar i beure. Quan els hakis dit això, retorna aquí humilment.

Mentre el guardià anava a complir l'ordre de sant Francesc, aquest es posà en oració i pregà Déu que toqués el cor d'aquells lladres i els convertís a penitència.

El guardià, obedient, els va trobar i els oferí el pa i el vi, i va fer tot allò que sant Francesc li havia manat. I va plaure a Déu que mentre els tres lladres menjaven l'almoina de sant Francesc, comencessin a dir-se entre ells:

—Pobres de nosaltres, estem perduts! Que en són de dures les penes de l'infern que ens esperen! Perquè nosaltres no sols anem robant el proïsme, li fem mal i el ferim, sinó que també el matem. I malgrat els mals i crims que fem, no ens remordeix la consciència ni el temor de Déu. En canvi, aquest sant germà ha vigut a trobar-nos i per quatre paraules que amb raó ens ha dit a causa de la nostra dolenteria, ens n'ha demanat perdó humilment. A més d'això, ens ha portat

pa i vi i la promesa tan generosa d'aquell bon pare. És ben cert que aquests frares són sants i veritables servents de Déu, i que mereixen el paradís. Nosaltres, però, som fills de l'eterna condemna i mereixem les penes de l'infern. Cada dia agreugem la nostra perdició. Amb tants pecats com hem comès fins ara, no sabem pas si podrem assolir la misericòrida de Déu.

Així parlava un d'ells, mentre els altres afegien:

—Certament tens raó, però què ens cal fer?

—Anem —digué un d'ells— a trobar sant Francesc. Si ens dóna esperança que puguem trobar el perdó de Déu pels nostres pecats, farem el que ell ens mani i podrem alliberar les nostres ànimes de les penes de l'infern.

Va plaure el consell, i tots tres, de comú acord, anaren a trobar sant Francesc i li digueren:

—Pare, nosaltres, a causa de les dolenteries que hem comès, no creiem que puguem merèixer la misericòrdia de Déu; però si veus alguna esperança que Ell ens aculli amb pietat, aquí ens tens; estem disposats a complir el que ens diguis i a fer penitència amb tu.

Aleshores sant Francesc els va rebre amb caritat i benigne- ment, els va confortar amb molts exemples, els assegurà la mi- sericòrdia de Déu i els prometé que amb tota certesa la hi de- manaria; i els va repetir que la misericòrdia divina és infinita, i que si nosaltres tinguéssim infinits pecats encara seria més gran que tots ells, segons diu l'Evangelí. I que l'Apòstol sant Pau diu: «Crist beneït vingué a aquest món a salvar els pe- cadors.»

Moguts amb aquestes paraules i ensenyaments semblants, els tres lladres van renunciar al dimoni i a les seves obres. Sant Francesc els va rebre a l'orde i començaren a fer molta penitèn- cia. Dos d'ells visqueren poc temps després de la seva conver- sió i se n'anaren al paradís. Però el tercer, que els va sobreviure, pensant en els seus pecats, féu tanta penitència que, durant quinze anys seguits, llevat de les quaresmes de costum que feia amb els altres germans, tota la resta de l'any dejunava tres dies cada setmana amb pa i aigua, anava sempre descalç, cobert

amb una sola túnica, i no dormia mai després del rés de matines.¹

A lloança de Crist. Amén.

ADMONICIÓ 27

La virtut que foragita el vici

On hi ha caritat i saviesa allà no hi ha por ni ignorància.

On hi ha paciència i humilitat, allà no hi ha ira ni torbació.

On hi ha pobresa amb alegria, allà no hi ha cobdícia ni avarícia.

On hi ha assossec i meditació, allà no hi ha neguit ni vagància.

On hi ha temor del Senyor a custodiar el seu atri, allà l'enemic no pot tenir lloc per entrar-hi.

On hi ha misericòrdia i discerniment, allà no hi ha suplerfluïtat ni enduriment

Per al diàleg:

- Quins dels sis apotegmes podem anar descobrint en el relat? En quines actituds es veuen reflectits?
- Amb quin/s personatge/s m'identifico?